

[Økonomi- og budgetministeren.]

omgang måttet koncentrere os om finanslovforslaget, medens budgetoverslagene for de følgende år måtte komme i anden række.

Finanslovforslaget skal frem her i folketinget til tiden, så grundlovens krav respekteres, og så finansudvalget kan komme i gang med sit meget krævende detaljarbejde.

Den samme stramme tidstabel har vi ikke haft for budgetoverslagene, og da regeringens muligheder for at præge udviklingen øges med hvert finansår, efterhånden som bindingen fra gamle beslutninger løses, har vi fundet det rimeligt og hensigtsmæssigt at udsætte fremlæggelsen af budgetoverslagene til februar ud fra ønsket om at nå yderligere besparelser i de følgende finansår. Herved opnår vi på den ene side, at der kan tages højde for regeringens videre arbejde med budgetterne og for udformningen af den påtænkte lovgivning, og på den anden side at vi stadig kan nå at fremlægge disse budgetoverslag i så god tid, at de kan ligge til grund for finansudvalgets arbejde med ændringsforslagene og for folketingets endelige stillingtagen til finanslovforslaget i marts.

Det er ikke regeringens tanke i de kommende år at fastholde denne ændrede termin for budgetoverslagene, som alene skyldes de særlige forhold i år, hvor regeringen kun har haft begrænsede muligheder for at gennemarbejde overslagene.

Inden jeg går nærmere ind på en gennemgang af selve finanslovforslaget for 1972-73, vil jeg gerne kort resumere nogle hovedtræk af den statsfinansielle udvikling i det foregående og indeværende finansår samt kort karakterisere den økonomiske situation, der tjener som baggrund for statens budgetforslag for det kommende finansår.

Om det statsregnskab, der nu foreligger, skal jeg blot nævne, at de samlede driftsindtægter er endeligt opgjort til 36,8 milliarder kr., og drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet viser et overskud på 3,4 milliarder kr. Ved en vurdering af den konjunkturpolitiske virkning af statsfinanserne i 1970-71 må man dog tage hensyn til, at en væsentlig del af Nationalbankens meget betydelige netto-renteindtægt i 1970-71 blev anvendt til afskrivning af kurstab og således ikke blev overført til staten. Korrigeres herfor, må man snarest regne med et overskud på op mod 3,8 milliarder kr.

De seneste skøn for indeværende finansår tyder på, at overskuddet i år vil stige til ca. 4,4 milliarder kr., således at der er sket en ret betydelig stramning.

Dette overskud i indeværende finansår fremkommer ved totale indtægter på ca. 41,5 milliarder kr. og totale udgifter på godt 37 milliarder kr.

De direkte skatter ventes at indbringe en merindtægt på ca. 2,4 milliarder kr. eller godt halvdelen af den samlede indtægtsstigning fra 1970-71 til 1971-72. Denne stærke forøgelse er ikke en følge af skærpede statslige udskrivningsregler fra året 1970 til 1971; ser man på statsindkomstkatten og folkepensionsbidraget under ét, var satserne stort set uændrede. Merindtægten er for en del en afspejling af den almindelige opgang i pengeindkomsterne, der anslås at have været ca. 11 pct. fra 1970 til 1971. I øvrigt er der tale om virkningen af slutopgøret vedrørende kildeskatten for 1970.

Den nævnte stigning i provenuet på ca. 2,4 milliarder kr. fra 1970-71 til 1971-72 vedrører statens andel af kildeskatten, dvs. efter fradrag af de beløb, der overføres til kommunerne. Det samlede provenu af kildeskatten viser derimod en stigning på ca. 6,5 milliarder kr. fra 1970-71 til 1971-72, således at stigningen i kommunernes andel udgør 4,1 milliarder kr.

Den midlertidige importafgift anslås i indeværende finansår at medføre en afgiftsindtægt på 600 mill. kr.; de faktiske indbetalinger ventes dog at blive ca. 250 mill. kr. mindre på grund af de gældende kreditfrister for indbetalingen.

Statsudgifterne i indeværende finansår anslås nu til 37,1 milliarder kr. I forhold til regnskabstallet for 1970-71 er det en stigning på 3,7 milliarder kr. eller knap 11 pct.

Det har været af betydning for udviklingen i statsudgifterne i indeværende finansår, at der i forsommeren gennemførtes en blokering af bevillinger, der i alt beløb sig til 488 mill. kr., således at der tidligst kunne disponeres over disse bevillinger efter den 15. oktober.

Da regeringen tiltrådte den 13. oktober 1971, tog den straks den stilling, at blokeringerne så vidt muligt skulle fastholdes, dog med enkelte undtagelser, hvor der allerede var givet forhåndstilsagn om deres ophævelse, eller hvor andre særlige forhold